

Kierownik działu informatyki

133001

Inna nazwa zawodu: główny informatyk, kierownik referatu obsługi informatycznej

Zadania i czynności

Kierownik działu informatyki kieruje podległą mu grupą pracowników (najczęściej programistów, informatyków, elektroników), nadzoruje ich działania oraz planuje i koordynuje pracę tego działu z innymi komórkami, specjalistami spoza własnej instytucji, poprzez konsultacje z ich kierownikami, a także dyrektorem bądź prezesem, któremu podlega.

W zależności od tego, gdzie jest zatrudniony jego zadania i czynności mogą być zróżnicowane. Niezależnie jednak od specyfiki firmy można wyróżnić zadania wykonywane prawie przez wszystkich kierowników działów informatyki:

zapewnienie opracowywania, funkcjonowania oraz wdrażania projektów ułatwiających pracę zakładu,

zapewnienie warunków umożliwiających wykonywanie zamówień klientów zewnętrznych,

wnioskowanie i opiniowanie zasadności zakupów sprzętu i oprogramowania,

planowanie, organizowanie i nadzorowanie wykonywania zadań realizowanych przez dział,

nadzorowanie konserwacji i napraw sprzętu w firmie,

zarządzanie sieciami,

prowadzenie korespondencji i dokumentacji z zakresu informatyki,

nadzorowanie prac archiwizowania danych i gwarantowanie ich poufności,

dbałość o podnoszenie umiejętności zawodowych własnych i podległych pracowników,

nadzorowanie przestrzegania Regulaminu pracy, Kodeksu pracy, przepisów bhp i tajemnicy przedsiębiorstwa.

Praca kierownika działu informatyki charakteryzuje się podziałem na zadania i czynności administracyjno – urzędnicze oraz koncepcyjno – poznawcze. W związku z tym, że jest to stosunkowo nowy zawód, jego charakter ulega ciągłym zmianom i następuje zwiększanie czasu pracy przeznaczonego na organizowanie, nadzorowanie i administrowanie (przeciętnie jest to jeszcze ok. 50% czasu pracy, lecz we wszystkich zakładach obserwuje się tendencję wzrostową). Niesie to za sobą konieczność dokładnego przemyślenia swojej kariery zawodowej, gdyż istnieje prawdopodobieństwo dezaktualizacji wiedzy z zakresu informatyki i trudności w ewentualnym podjęciu pracy innej niż kierownicza.

Duże firmy posiadające po kilka lub więcej oddziałów na terenie całego kraju oczekują, że dla zapewnienia takiej samej jakości usług wszyscy będą działać wg standardowych, jednakowych dla wszystkich procedur. Większa natomiast swoboda w doborze metod, przebiegu i rozkładzie zadań charakterystyczna jest dla organizacji, które są jednostkami samodzielnymi i nie posiadają filii bądź oddziałów.

Środowisko pracy

materiałne środowisko pracy

Praca kierownika działu informatyki odbywa się najczęściej w standardowych warunkach skomputeryzowanego biura. Obciążenia i zagrożenia z tym związane nie wykraczają poza typowe dla pomieszczeń biurowych. Najczęściej jest to wielogodzinna praca w pozycji siedzącej oraz narażenie na działanie pola elektromagnetycznego. Nadzorując pracę swoich podwładnych przebywa czasami w halach produkcyjnych oraz pomieszczeniach biurowych innych działów. Najczęściej występujące schorzenia są charakterystyczne dla skomputeryzowanych prac biurowych: choroby narządu wzroku i wady kręgosłupa.

warunki społeczne

Praca w tym zawodzie ma charakter w dużej mierze zespołowy, gdyż związana jest z częstymi kontaktami z ludźmi, głównie z otoczenia zawodowego. Pełnienie funkcji kierowniczej oznacza stałe kontakty z podległymi pracownikami, kierownikami innych działów, dyrektorami bądź prezesami oraz w przypadku zakładów produkcyjnych czy usługowych – z przedstawicielami instytucji zewnętrznych.

W komunikacji dominuje ustny przekaz informacji (rozmowa bezpośrednia lub telefoniczna), pozostałe kontakty odbywają się za pomocą korespondencji, poczty elektronicznej – określa to przyjęta w danym zakładzie procedura służbowa.

Swoją pracę kierownik działu informatyki wykonuje często samodzielnie, lecz niezbędne są konsultacje z pracownikami, bezpośrednim przełożonym, kontrahentem lub zlecniodawcą.

Stalymi elementami w pracy kierownika działu informatyki są: planowanie i koordynowanie pracy zespołu, nadzorowanie opracowywania, rozwoju i wdrażania projektu oraz mobilizacja i łagodzenie konfliktów wśród podległych mu pracowników.

warunki organizacyjne

Kierownik działu informatyki pracuje zazwyczaj w stałym, ośmiogodzinnym cyklu. Często jednak może być wymagana jego obecność w godzinach nadliczbowych, gdyż jest on rozliczany przede wszystkim z efektów swojej pracy (ze względu na newralgiczne znaczenie dla każdej firmy sprawności działania oprogramowania oraz sprzętu komputerowego musi liczyć się z wymogami pełnej dyspozycyjności czasowej), a nie z ilości przepracowanych godzin; w związku z tym ma sporą swobodę w ustalaniu harmonogramu pracy.

Zakres odpowiedzialności zróżnicowany jest w zależności od profilu firmy i wykonywanych zadań, jednak prawie zawsze odpowiada w dużym stopniu za pracę podwładnych oraz wyposażenie i funkcjonowanie sprzętu.

Wymagania psychologiczne

W tym zawodzie bardzo ważna jest umiejętność podejmowania trafnych i szybkich decyzji, dobra organizacja pracy, zdolność do logicznego rozumowania, twórcze rozwiązywanie problemów, precyzyjne, ścisłe myślenie matematyczne.

Bardzo przydatna jest ukierunkowana wyobraźnia zawodowa i zdolność przewidywania kierunków rozwoju techniki oraz wysoki poziom wiedzy profesjonalnej.

W związku z tym, że czasami konieczna jest praca w szybkim tempie, realizowanie wielu zadań w tym samym czasie, zmiana metod działania, szukanie alternatywnych rozwiązań dla nietypowych problemów. Ważne jest posiadanie takich cech, jak: niezależność, samodzielność, odporność na stres, inicjatywa, spostrzegawczość, podzielność uwagi, gotowość do przyjęcia odpowiedzialności za podjęte decyzje.

Oprócz tego niezbędna jest umiejętność współpracy z ludźmi, motywowania do działania i łagodzenia konfliktów.

W tej pracy wymagane są również umiejętności menedżerskie oraz predyspozycje do pracy z ludźmi: umiejętność postępowania z pracownikami, klientami, zdolność przekonywania i negocjacji, motywowania i organizowania pracy zespołu. Są one w równym stopniu ważne jak poziom wiedzy technicznej i decydują o jakości pracy kierownika.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca kierownika działu informatyki zalicza się do prac lekkich pod względem fizycznego obciążenia. Przy przyjęciu do pracy obowiązują standardowe badania lekarskie, nie wymaga się dodatkowych orzeczeń o stanie zdrowia. Jednak ze względu na charakter pracy i wynikające z niego obciążenia (stres, działanie w sytuacji napięcia i duża odpowiedzialność) zalecana jest wystarczająca odporność psychiczna i zdolność do sprawnego działania w sytuacjach stresowych.

Nie ma formalnych przeciwwskazań do zatrudniania osób niepełnosprawnych, lecz zbyt duża dysfunkcja kończyn górnych, wady kręgosłupa, duże, nie skorygowane szklami wady wzroku, zaburzenia widzenia barw, wady wymowy lub słuchu są istotną przeszkodą w podjęciu pracy

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy kierownika działu informatyki niezbędne jest posiadanie minimum wyższego wykształcenia w specjalnościach takich jak: informatyka, elektronika, telekomunikacja oraz przynajmniej bierna znajomość języka angielskiego.

Ze względu na charakter pracy wymagana jest również znajomość zasad ekonomii, elementów zarządzania oraz prawa pracy.

Do tego zawodu można uzyskać przygotowanie na studiach dziennych, zaocznych i wieczorowych, a uzupełnianie kwalifikacji o wiedzę z zakresu zarządzania (zasobami ludzkimi i przedsiębiorstwem) – na studiach podyplomowych.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W zawodzie istnieje możliwość awansu w hierarchii administracyjnej lub ściśle w ramach specjalizacji. W hierarchii administracyjnej bywa to awans pionowy np. na zastępcę lub dyrektora technicznego ds. produkcji, dyrektora departamentu eksploatacji systemów, dyrektora departamentu ośrodka informatyki. Zdobycie uprawnień specjalistycznych daje możliwość awansu poziomego w ramach specjalizacji zawodowej.

Specyfika tego zawodu polega na tym, że istnieje konieczność ciągłego kształcenia się, pogłębiania wiedzy, w której się specjalizuje, poznawania nowych metod pracy.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Ze względu na wysokie wymagania dot. kompetencji zawodowych, przekwalifikowanie się do tego zawodu możliwe jest tylko w przypadku zawodów pokrewnych. Jednak wymaga to tak dużego wysiłku i intensywnych szkoleń, że chętni do przekwalifikowania rekrutują się z osób do 35 roku życia. Równocześnie jest to uwarunkowane szybkim rozwojem techniki w tych dziedzinach oraz wysokim kosztem szkoleń, więc za nieuzasadnione uznaje się inwestowanie w zmianę kwalifikacji u osób starszych, a także tych, które mają dłuższą przerwę w zatrudnieniu.

Osoby po 50 roku życia, które nie osiągnęły jeszcze tego stanowiska mają na to bardzo małe szanse i najczęściej pozostają członkami zespołu. Również absolwenci, osoby nie mające doświadczenia zawodowego mają bardzo małe możliwości zatrudnienia na tym stanowisku, gdyż oprócz wiedzy akademickiej wymaga się kilkuletniego doświadczenia zawodowego.

Możliwości zatrudnienia

Możliwość zatrudnienia w zawodzie kierownika działu informatyki istnieje szczególnie w większych ośrodkach, gdzie prosperują duże firmy (lub ich oddziały) również „pozainformatyczne”, w których działają systemy komputerowe lub istnieje konieczność przygotowania technologicznego produktu. Jeżeli kandydat posiada wysokie kwalifikacje zawodowe może w wielu firmach i instytucjach starać się o zatrudnienie – najłatwiej jednak w dużych miastach będących ośrodkami gospodarczymi i administracyjnymi. Najlepsza sytuacja jest na rynkach województw: mazowieckiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego w firmach i koncernach zachodnich działających w Polsce oraz w sferze budżetowej i sektorze państwowym. Jest to ściśle związane z wielkością zakładu i jego sferą działalności (produkcja, usługi, administracja).

W ostatnich latach obserwuje się stabilizację zatrudnienia, a nawet większą ilość chętnych do pracy w tym zawodzie niż obecne możliwości rynku pracy. Jednak rozwój techniki i gospodarki pozwalają prognozować stałe zapotrzebowanie na pracę osób z wykształceniem informatycznym i pokrewnym.

Zawody pokrewne

- inżynier informatyk
- inżynier elektronik
- inżynier telekomunikacji

-specjalista zastosowań informatyki

-zastępca dyrektora ds. techniczno – produkcyjnych literatura

Polecana literatura

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.